

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

تمولات بازار نفت و گاز در هفته منتهی به ۲ جولای ۲۰۲۱

تهیه شده در واحد پژوهش اتحادیه اوپکس
تاریخ انتشار: ۱۹ تیر ۱۴۰۰

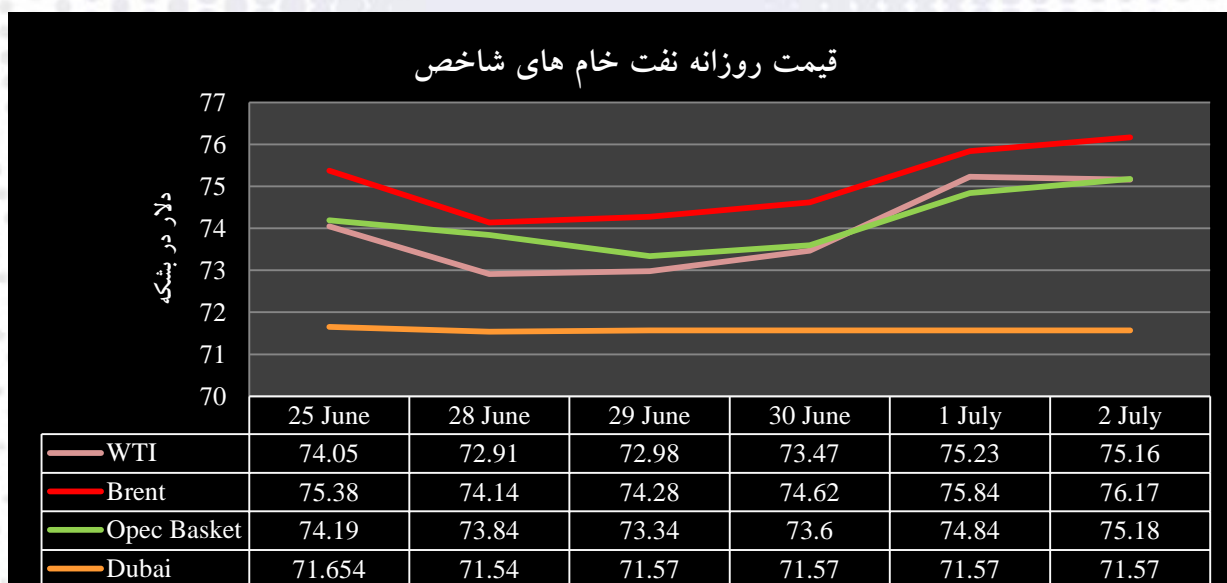

تحولات بازار نفت در هفته منتهی به ۲ جولای ۲۰۲۱

روند قیمت‌ها:

بهای نفت خام‌های شاخص وست تگزاس، برنت، سید اوپک و دبی که در چند هفته اخیر افزایش یافته و حتی به بالاترین رقم از اکتبر ۲۰۱۸ نیز رسیده بود، روز دوشنبه ۲۸ ژوئن کاهشی به ترتیب معادل ۱/۵، ۱/۶، ۰/۴۷ و ۰/۱۵ درصد را تجربه کردند. این تنزل قیمت متأثر از افزایش شمار مبتلایان به بیماری کووید-۱۹ در کشورهای اروپایی و آسیا بود.

بررسی روند روزانه قیمت نفت خام‌های شاخص در هفته منتهی به ۲ جولای ۲۰۲۱ نشان می‌دهد که قیمت‌ها روند افزایشی را تجربه کردند و متوسط قیمت نفت خام‌های وست تگزاس، برنت، سید اوپک و دبی نسبت به هفته گذشته به میزان ۲/۴۱، ۱/۴۴، ۲/۱۱ و ۰/۵۱ درصد افزایش یافت. تداوم کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت خام و انتظار رشد بیشتر تقاضا و همچنین امتناع اوپک‌پلاس از تصمیم‌گیری نهایی در خصوص افزایش تولید، از مهم‌ترین عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت در هفته گذشته بود.

Source: oilprice, OPEC

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا^۱ سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا در هفته منتهی به ۲ جولای، ۶/۹ میلیون بشکه کاهش داشت و به ۴۴۵/۵ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۱۱۴ هزار بشکه در روز کاهش به ۱۶,۱۱۵ هزار بشکه رسید. نرخ بهره-

1. U.S Energy Information Administration

بررداری از پالایشگاه‌ها^۲ نیز با ۰/۵ واحد درصد کاهش به ۹۲/۲ درصد رسید (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز، در هفته منتهی به ۲ جولای، تعداد دکل‌های حفاری نفت ۴ دستگاه افزایش داشت و مجموع دکل‌های حفاری در آمریکا به سطح ۴۷۵ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۲ جولای، ۲۰۲۱

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به		
	۲۰۲۱/۷/۲	۲۰۲۱/۶/۲۵	
-۶/۹	۴۴۵/۵	۴۵۲/۳	ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
-۶/۱	۲۳۵/۵	۲۴۱/۶	ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)
-۰/۵	۹۲/۲	۹۲/۷	ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)
-۱۱۴	۱۶,۱۱۵	۱۶,۲۹۹	خوراک پالایشگاهی (هزار بشکه در روز)
-۱,۰۸۹	۲,۶۲۸	۳,۷۱۷	صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز)
۵۵۸	۳,۲۴۷	۲,۶۸۹	خالص واردات نفت خام (هزار بشکه در روز)

Source: U.S. Energy Information Administration, 2021

جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۲ جولای، ۲۰۲۱

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به		
	۲۰۲۱/۷/۲	۲۰۲۱/۶/۲۵	
			آمریکا
۴	۳۷۶	۳۷۲	تعداد دکل‌های نفتی
۱	۹۹	۹۸	تعداد دکل‌های گازی
۵	۴۷۵	۴۷۰	مجموع تعداد دکل‌های آمریکا
			کانادا
۵	۸۷	۸۲	تعداد دکل‌های نفتی
۳	۴۷	۴۴	تعداد دکل‌های گازی
۸	۱۳۴	۱۲۶	مجموع تعداد دکل‌های کانادا

Source: Baker Hughes, 2021

۲. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها عبارت است از درصد ظرفیت فعلی تولید پالایشگاه‌ها به ظرفیت اسمی پالایشگاه‌ها.

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۲۵ ژوئن ۲۰۲۱:

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده به شرح ذیل است:

۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- **رشد تقاضای سوخت در هند:** طبق گزارش آرگوس^۳، تقاضای سوخت هند به خاطر کاهش محدودیت ایالت‌ها و افزایش نرخ بهره‌برداری پالایشگاه‌ها در حال بهبود است. به گفته وزیر نفت هند، فعالیت اقتصادی نیز طی سه هفته گذشته بهبود یافته و به افزایش تقاضای سوخت کمک می‌کند و تقاضا تا پایان سال ۲۰۲۱ به سطح قبل از شیوع کرونا خواهد رسید. نرخ بهره‌برداری در پالایشگاه‌های دولتی بین ۳ تا ۱۰ درصد افزایش یافته است. این نشان می‌دهد که پالایشگاه‌ها انتظار دارند تقاضای هفته‌های آینده علی‌رغم محدودیت‌هایی که هنوز وجود دارد و نگرانی در مورد ویروس کرونا موسوم به دلتا، ادامه یابد. بر اساس داده‌های ICRA^۴ با احیای اقتصاد هند انتظار می‌رود که مصرف بنزین و گازوئیل این کشور در سال ۲۰۲۲ به ترتیب ۱۴ و ۱۰ درصد رشد کند که نسبت به زمان قبل از شیوع کرونا برای بنزین ۶/۷ درصد بالاتر و برای گازوئیل ۳/۳ درصد پایین‌تر خواهد بود. با احیای مجدد مصرف سوخت، کل درآمد دولت هند از بنزین و گازوئیل تخمین زده می‌شود که در سال ۲۰۲۲، ۱۳ درصد یا ۰/۴ تریلیون روپیه افزایش یافته و به ۳/۶ تریلیون روپیه برسد (ICRA، ۲۰۲۱). هند ماه گذشته با افزایش سریع و شدید موارد کرونا روبرو شد که منجر به تعطیلی‌های گسترده‌ای شد که تقاضای سوخت را تحت فشار قرار داد. آرگوس در گزارش قبلی خود اظهار داشت که مصرف بنزین و گازوئیل از ماه آوریل تا می به ترتیب ۱۹ و ۲۰ درصد کاهش یافته است. در آن زمان، اوپک اعلام کرد تقاضا در هند در این سه ماه، عامل اصلی رشد انتظار تقاضای جهانی، پایین‌تر از آنچه در گذشته تصور می‌شد، می‌باشد. هند یکی از بزرگترین واردکنندگان و مصرف‌کنندگان نفت خام و یکی از آسیب‌پذیرترین آنها در برابر افزایش قیمت است (آرگوس، ژوئن ۲۰۲۱).
- **پیش‌بینی اوپک و گلدمن ساکس^۵ از افزایش تقاضا:** دبیر کل اوپک در ۲۹ ژوئن اظهار داشت انتظار می‌رود میزان تقاضای جهانی برای نفت خام در سال ۲۰۲۱ به میزان شش میلیون بشکه در روز افزایش یابد که پنج میلیون بشکه در روز آن مربوط به نیمه دوم سال ۲۰۲۱ خواهد بود و همین اظهارات منجر به افزایش امیدواری به بهبود وسیع تقاضا گردید. هم‌چنین مؤسسه گلدمن ساکس افزایش بیشتر تقاضا به میزان ۲/۲ میلیون بشکه در روز تا پایان سال ۲۰۲۱ را پیش‌بینی کرده است.
- **کاهش موجودی ذخایر نفت آمریکا برای ششمین هفته متوالی:** مؤسسه نفت آمریکا (API) در گزارش خود اعلام کرد که میزان برداشت از ذخایر نفت خام این کشور ۸/۱۵۳ میلیون بشکه برای هفته اخیر

³. Argus

⁴. Indian Credit Rating Agency

⁵. Goldman Saches

⁶. American Petroleum Institute

کاهش داشته است. لازم به ذکر است تحلیلگران برداشت ۴/۶۸۶ میلیون بشکه در هفته را پیش‌بینی کرده بودند. در هفته گذشته، پس از پیش‌بینی تحلیلگران مبنی بر برداشت از ذخایر به میزان ۳/۹۴۲ میلیون بشکه API اعلام کرده بود که برداشت از ذخایر نفتی در حدود ۷/۱۹۹ میلیون بشکه است. طبق داده‌های API موجودی ذخایر نفت خام از ابتدای سال ۲۰۲۱ بیش از ۳۷ میلیون بشکه کاهش یافته است، اما نسبت به ژانویه ۲۰۲۰ همچنان ۱۹ میلیون بشکه بیشتر است.

- **برنامه امارات برای کاهش بیشتر عرضه نفت خام در ماه سپتامبر:** طبق گزارش رویترز^۷، شرکت ملی نفت ابوظبی (ADNOC^۸) بنا است تا ماه سپتامبر ۱۵ درصد از حجم نفت خام مورد نیاز خریداران بلند مدت آسیایی خود را کاهش دهد. این کاهش در مقایسه با کاهش ۵ درصدی برای محموله‌های نفت خام تخصیص-یافته در ماه اوت بسیار بیشتر است.

- **پیش‌بینی کمبود عرضه نفت در ماه اوت، پیش از نشست اوپک:** اوپک پیش‌بینی کرده است که بازار نفت در ماه اوت و نیمه دوم سال ۲۰۲۱، با توجه به بهبود شرایط اقتصادی از بحران شیوع کرونا، با کمبود عرضه مواجه خواهد شد؛ لذا به احتمال قوی اوپک پلاس در نشست بعدی خود در هفته جاری (یکم جولای ۲۰۲۱)، قصد دارد تا سطح تولید را افزایش دهد. طبق قرار پیشین اوپک پلاس که گروهی متشکل از سازمان کشورهای صادرکننده نفت و متحدانی از جمله روسیه است، این گروه در راستای سبک کردن سهمیه‌های کاهش تولید اعضاء، در حال بازگرداندن ۲/۱ میلیون بشکه در روز، یا حدود ۲ درصد از میزان عرضه جهانی نفت، از ماه می تا جولای به بازار است. اما شکست ائتلاف اوپک پلاس در توافق به دلیل تأکید امارات بر افزایش سهمیه تولید، بازار را تحت فشار قرار داد و منجر به افزایش قیمت نفت شد. نشست بعدی اوپک پلاس روز سه شنبه و در خصوص تصمیم‌گیری بر میزان تولید در ماه‌های آتی صورت خواهد پذیرفت. با توجه به این که قیمت نفت در بالاترین میزان خود از سال ۲۰۱۸ قرار دارد، برخی منابع آگاه گفته‌اند که افزایش بیشتر قیمت‌ها در ماه اوت نیز مورد انتظار است، اما برخی تولیدکنندگان نگرانی‌هایی در مورد کاهش-های جدید تقاضا و افزایش عرضه از سوی ایران دارند. آخرین گزارش پیش‌بینی اوپک نشان می‌دهد که در صورت ثابت ماندن میزان تولید، میزان عرضه اوپک در ماه اوت حدود ۱/۵ میلیون بشکه از تقاضا کمتر خواهد بود و میزان کمبود عرضه در سه ماهه چهارم سال به ۲/۲ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. لازم به ذکر است، این پیش‌بینی‌ها با فرض پایداری ده عضو اوپک به سهمیه‌های تولیدی در ماه جولای و ادامه سطح تولید ماه می در ایران و چند کشور دیگر که معاف از کاهش تولید بوده‌اند، انجام شده است (گزارش ماهانه اوپک^۹ و اوایل پرایس، ژوئن ۲۰۲۱).

⁷ Reuters

⁸ Abu Dhabi National Oil Company

⁹ Monthly Oil Market Report

- **کاهش ارزش دلار:** متوسط شاخص دلار در هفته منتهی به ۲۸ ژوئن به میزان ۹۰/۴۶۸ بود که با ۰/۹ درصد کاهش تا ۵ جولای به ۸۹/۶۰۴ رسید (JFC Markerts، جولای ۲۰۲۱).

۲- عوامل تضعیف کننده قیمت نفت:

- **موج جدید شیوع ویروس کرونا:** در هفته منتهی به ۲ جولای ۲۰۲۱، قیمت نفت خام های شاخص در روز دوشنبه ۲۸ ژوئن بیشترین کاهش را تجربه کردند. اصلی ترین عامل این کاهش بها که قیمت نفت خام شاخص برنت را به زیر مرز ۷۵ دلار به ازای هر بشکه رساند و می تواند تا حدودی بهبود بیشتر تقاضا در بازارهای جهانی را به تعویق بیندازد، شیوع گسترده نوع جهش یافته ویروس کرونا موسوم به دلتا است که سبب شده تا در برخی از کشورها، مجدداً مقررات قرنطینه و منع تردد وضع گردد که تا حد زیادی به افزایش نگرانی ها در این خصوص دامن زده است. براساس گزارش ریستاد انرژی^{۱۰}، پیش بینی ها از بهبود تقاضا در فصل تابستان بیش از حد برآورد شده بود و اکنون معامله گران با واقعیت و رسیدن ویروس کرونا از نوع دلتا به اروپا و موج جدید شیوع آن در جنوب شرق آسیا و استرالیا و اعمال مجدد محدودیت ها به منظور مقابله با این ویروس، مواجه شده اند. در همین حال کشور اندونزی به بالاترین تعداد افراد مبتلا رسیده و آغاز محدودیت های جدید را اعلام نموده است. در مالزی، تایلند و استرالیا نیز به دلیل آمار بالای مبتلایان، سطح محدودیت های اعمالی افزایش یافته است. در همین میان، اسپانیا و پرتغال که مقصد بسیاری از گردشگران اروپایی در فصل تابستان هستند، به دلیل شیوع گسترده این ویروس مقررات جدید در خصوص قرنطینه و منع تردد اعمال کرده اند.
- **آغاز مجدد حفاری در ونزوئلا:** در نیمه دوم سال جاری، شرکت دولتی PDVSA ونزوئلا حفاری چاه های نفت را دوباره آغاز خواهد کرد و ضمن باز کردن ۳۷۰۰ حلقه چاه بسته و بازیابی ظرفیت فشرده سازی و تزریق گاز مورد نیاز، تولید نفت خام خود را افزایش خواهد داد. میزان تولید نفت ونزوئلا به طور متوسط از حدود ۲/۵ میلیون بشکه در روز در پایان سال ۲۰۱۵ به ۴۷۹ هزار بشکه در روز در آوریل کاهش یافته است که ناشی از عدم سرمایه گذاری، عدم تعمیر و نگهداری و تحریم های آمریکا است. دولت ترامپ برای اولین بار PDVSA را در ژانویه ۲۰۱۹ تحریم کرد. هدف جدید PDVSA افزایش تولید به یک میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۱ است. با این حال، بهبود تولید با کندی مواجه بوده است و تولید ماه آوریل ۱۱۹ هزار بشکه در روز کمتر از ماه ماقبل و ۱۱۲ هزار بشکه در روز کمتر از هدف تعیین شده بود. آخرین بررسی پلتس^{۱۱} از اوپک و اداره اطلاعات انرژی، تولید ونزوئلا را در ماه مه ۵۴۰ هزار بشکه در روز تخمین زده است. هدف تولید تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله تأخیر در پرداخت به پیمانکاران، کمبود نیرو و عدم برنامه ریزی مناسب در برنامه بازیابی چاه قرار گرفته است (اوایل پرایس، جولای ۲۰۲۱).

¹⁰. Rystad Energy

¹¹. Platts

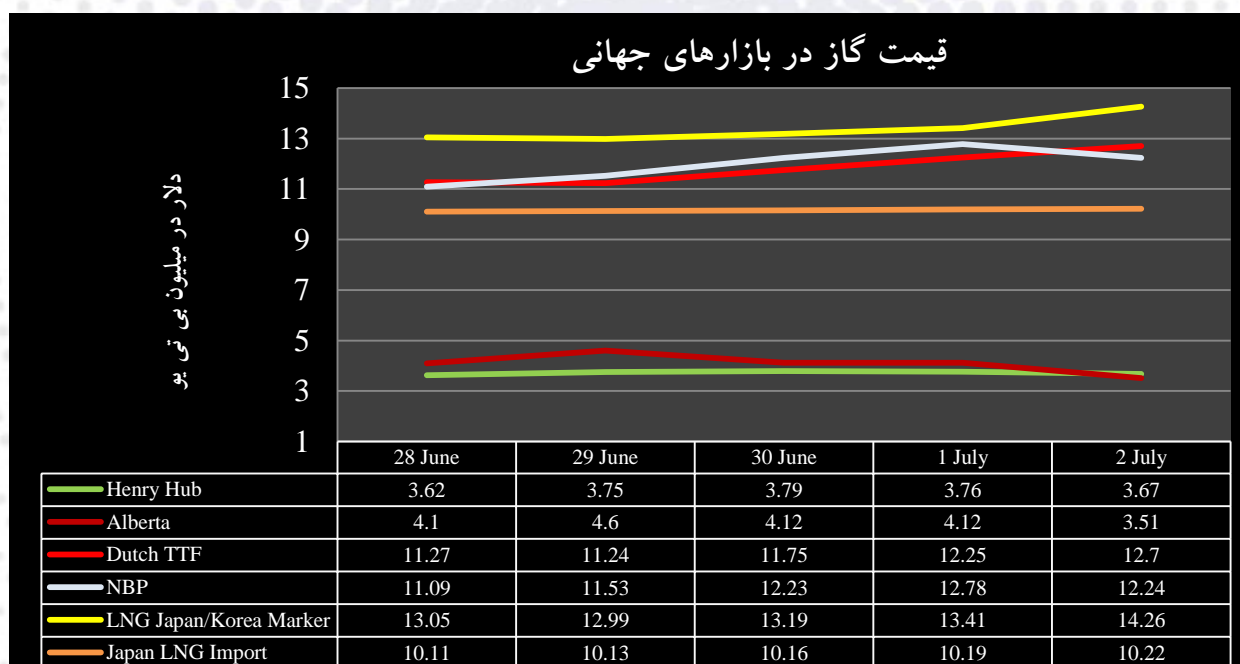
- **کاهش تعداد قراردادهای بورس بازان در بازار نایمکس:** در هفت روز منتهی به ۲ جولای ۲۰۲۱، خالص وضعیت خرید بورس بازان در بازار نایمکس در بخش آتی های نفت خام با ۳۷۰۰ قرارداد کاهش به ۵۲۲۵۰۰ قرارداد رسید (Investing، جولای ۲۰۲۱).

تمولات بازار گاز در هفته منتهی به ۲۵ ژوئن، ۲۰۲۱

روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی به ۲ جولای ۲۰۲۱، متوسط قیمت تک‌محموله‌های LNG در بازار گاز شمال شرق آسیا با ۹۲ سنت افزایش نسبت به هفته گذشته به طور متوسط به ۱۳/۳۸ دلار به ازای هر میلیون واحد حرارتی بریتیش ($\$/MMBTU^{12}$) رسید. در بازار گاز شمال شرق آسیا قیمت تک‌محموله‌های LNG تحت تأثیر افزایش قابل ملاحظه تقاضا برای خرید از بازار تک‌محموله از سوی مصرف‌کننده مهم این منطقه و رقابت شدید بین خریداران منطقه اروپا و آمریکای جنوبی برای خرید تک‌محموله‌های عرضه شده در منطقه آتلانتیک افزایش یافت.

Source: OilPrice, GECF

از سوی دیگر پیشنهاد قیمت‌های در حدود ۱۳ دلار به ازای هر میلیون واحد حرارتی بریتیش ($\$/MMBTU$) برای تحویل نیمه اول ماه اوت از سوی خریداران با منابع متنوع برای تأمین تعهدات کوتاه‌مدت خود در منطقه آسیا از جمله سایر عوامل افزایش قیمت تک‌محموله‌ها در هفته منتهی به ۲ جولای می‌باشد. علاوه بر این، کاهش سطوح ذخیره‌سازی، افزایش فعالیت‌های اقتصادی و افزایش بیش از حد معمول دمای هوا در چین باعث رشد قابل ملاحظه درخواست‌های این کشور برای خرید تک‌محموله‌ها برای تحویل در ماه‌های اوت و سپتامبر شده است. انتظار می‌رود افزایش قیمت تک‌محموله‌ها مشوقی برای تولیدکنندگان برای افزایش عرضه محموله‌ها به بازار شود، اما تقاضای بالای خریداران در منطقه

¹². MMBtu—1,000,000 British thermal units

آمریکای جنوبی و اروپا می‌تواند منجر به عرضه محدود محموله‌های آمریکا به بازار آسیا و افزایش مجدد قیمت‌ها شود. کاهش سطح ذخیره‌سازی گاز در منطقه اروپا و تصمیم شرکت گازپروم^{۱۳} برای عدم ثبت ظرفیت بی‌وقفه اضافی از مسیر اوکراین برای ماه جولای عامل دیگر افزایش قیمت گاز در بازارهای اصلی منطقه اروپا و بالا باقی ماندن قیمت‌ها در بازار گاز آسیا در هفته‌های آتی خواهد بود. شایان ذکر است که در دوم جولای، قیمت شاخص فروش تک محموله‌های LNG انتشاریافته توسط مؤسسه آرگوس برای بازار شمال شرق آسیا برای نیمه اول و دوم ماه اوت به ترتیب ۱۴/۲۶ و ۱۴/۲۴ دلار به ازای هر میلیون واحد حرارتی بریتیش (\$/MMBTU) اعلام شده است.

در بازار گاز اروپا، باز شدن مسیر دریای شمال و قیمت‌های بالاتر تک‌محموله‌ها در بازار شمال شرق آسیا منجر به روانه شدن بخش قابل توجهی از عرضه مجتمع LNG به بازار آسیا و افزایش قیمت تک‌محموله‌ها در بازار گاز اروپا شد. علاوه بر این، افزایش قیمت هزینه انتشارات و کاهش تولید برق از منابع تجدیدپذیر از توربین‌های بادی از سایر عوامل افزایش قیمت گاز در بازارهای اصلی گاز اروپا طی هفته اخیر بوده است. با وجود افزایش قیمت تک‌محموله‌ها در منطقه اروپا، میزان افزایش برای ممانعت از حمل محموله‌های فاقد قرارداد تولیدکنندگان آمریکائی به منطقه آسیا با وجود عدم امکان حمل از مسیر کوتاه‌تر کانال پاناما کافی نبوده است و بخش قابل ملاحظه‌ای از محموله‌ها به منطقه پاسیفیک حمل شده است. این امر به همراه توقف فعالیت پایانه گیت هلند و انجام تعمیرات در خطوط لوله گاز از روسیه به اروپا می‌تواند طی ماه آینده باعث کاهش عرضه گاز و عدم امکان تزریق گاز به مخازن ذخیره سازی گاز که در حال حاضر در سطح پائینی قرار دارد، شود.

در بازار گاز ایالات متحده آمریکا، قیمت گاز طبیعی از ۳/۶۲ دلار به ازای هر میلیون واحد حرارتی بریتیش در ۲۸ ژوئن به ۳/۶۷ دلار به ازای هر میلیون واحد حرارتی بریتیش در ۲ جولای افزایش یافت. بر اساس داده‌های IHS Markit، متوسط کل تولید گاز طبیعی در مقایسه با هفته گذشته به میزان ۰/۱ درصد کاهش یافت. تولید گاز طبیعی خشک در مقایسه با هفته گذشته ۰/۴ درصد کاهش یافت و به ۹۲/۷ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. متوسط خالص واردات گاز از کانادا نیز نسبت به هفته گذشته ۴/۸ درصد افزایش یافت و به ۴/۹ میلیارد فوت مکعب در روز رسید.

طبق اطلاعات IHS Markit، کل مصرف گاز طبیعی ایالات متحده در مقایسه با هفته گذشته به میزان ۶ درصد افزایش یافت. گاز طبیعی مصرف شده برای تولید برق به میزان ۱۰/۵ درصد نسبت به هفته قبل افزایش یافت. مصرف در بخش صنعت ۰/۴ درصد کاهش یافت. مصرف در بخش‌های مسکونی و تجاری، به میزان ۲/۸ درصد افزایش یافت. صادرات گاز طبیعی به مکزیک با کاهش ۷/۷ درصدی به ۶/۵ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. تحویل گاز طبیعی به تأسیسات صادرات گاز طبیعی مایع (LNG) ایالات متحده نسبت به هفته گذشته با افزایش ۱/۰۹ میلیارد فوت مکعب در روز به ۱۱/۱ میلیارد فوت مکعب در روز رسید (اداره اطلاعات انرژی آمریکا، ۲۰۲۱).

براساس اطلاعات هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا (۱۸ ژوئن ۲۰۲۱)، قیمت گازهای مخلوط مایع در یک مجتمع تولیدی در مونت بلویو، تگزاس با ۴۴ سنت به ازای هر میلیون واحد حرارتی بریتیش افزایش، به ۹/۰۷ دلار به ازای هر

¹³. Gasprom

میلیون واحد حرارتی بریتیش رسید. قیمت اتان، قیمت پروپان، بوتان و قیمت بنزین ۴، ۶، ۷ و ۲ درصد نسبت به هفته گذشته افزایش یافت.